

Införande av automatiserat avgörandeförfarande i ärenden som gäller allmänna språkexamina

Beslut

Utbildningsstyrelsen inför ett automatiserat avgörandeförfarande för beslut som gäller upprättande av intyg för allmänna språkexamina.

Motivering

Allmänt

Automatiserat beslutsfattande grundar sig på förvaltningslagen. Dessutom föreskrivs i informationshanteringslagen om förutsättningarna för att införa automatiserat beslutsförfarande. Bestämmelserna säkerställer att handläggningen uppfyller kraven på god förvaltning.

När automatiserat beslutsfattande riktar sig till fysiska personer ska förfarandet också uppfylla kraven i dataskyddslagstiftningen.

Bestämmelser om allmänna språkexamina finns i lagen om allmänna språkexamina. Utbildningsstyrelsen beslutar om grunderna för språkexamina, examensspråken och de test som används i examina.

I ärenden som gäller upprättande av intyg för allmänna språkexamina består avgörandeförfarandet av två delar. I utvärderingen av examensprestationen i det första skedet av handläggningen görs prövningen med personalresurser. Automatiserad handläggning används i det sista skedet av avgörandeförfarandet, som endast innefattar bunden prövning av konsterande natur.

Rättsskyddet för den som avlagt examen tillgodoses i fråga om ett beslut som fattats automatiskt på samma sätt som i fråga om vanliga beslut; den som avlagt examen kan söka ändring på det sätt som föreskrivs i 13 § i lagen om allmänna språkexamina.

Ändamålsenligheten med automatiserat beslutsfattande

Ändamålsenligheten med automatiserat beslutsfattande hänför sig till att effektivisera avgörandeförfarandet. Förfarandet kräver mindre tjänstemannahandläggning, vilket påskyndar framtagandet av examensresultat och minskar kostnaderna för examenssystemet. Införandet av automatiserat beslutsfattande hänför sig dessutom till en situation där examenssystemet utvecklas så att examensintygen digitaliseras och integreras i det riksomfattande studie- och examensregistret. Ändringarna och det automatiserade beslutsfattandet är till fördel för den som avlagt examen utan att personens ställning i övrigt förändras eller rättsskyddet äventyras.

Rättsliga grunder för beslutet

Bestämmelser om förutsättningarna för automatiserat avgörandeförfarande finns i 8 b kap. i förvaltningslagen. Kapitlet innehåller bestämmelser om förutsättningarna för automatiserat avgörande, om rättsskyddsförutsättningen samt om myndighetens skyldighet att underrätta

en part om att ett ärende har avgjorts automatiskt. Regleringen ger myndigheten befogenhet att avgöra ärenden automatiskt under de förutsättningar som anges i kapitlet.

Enligt 53 e § i förvaltningslagen är det fråga om ett automatiskt avgörande om det avgörande som avslutar behandlingen av ett ärende fattas genom automatiserad databehandling utan att avgörandet granskas och godkänns av en fysisk person. En myndighet kan enligt 53 e § i förvaltningslagen avgöra ett ärende automatiskt, om ärendet inte innehåller omständigheter som kräver prövning från fall till fall. Ett ärende kan också avgöras automatiskt om en tjänsteman eller någon annan handläggare har bedömt de omständigheter i ärendet som kräver prövning från fall till fall, såsom sker vid handläggningen av prestationer i allmänna språkexamina.

6 a kap. i informationshanteringslagen innehåller bestämmelser som främjar god förvaltning. Bestämmelserna gäller bland annat dokumentation av den automatiserade verksamhetsprocessen, kvalitetssäkring, kvalitetskontroll och införande av förfarandet. I kapitlet föreskrivs också om hur tjänsteansvaret vid automatiserat beslutsfattande fördelas. Det föreskrivs också i kapitlet om att säkerställa att de uppgifter som används i avgörandeförfarandet är aktuella och korrekta samt om skyldigheten att informera om det automatiserade avgörandeförfarandet.

Utbildningsstyrelsen har på det sätt som förutsätts i 28 a § i informationshanteringslagen beskrivit avgörandeförfarandet och uppgiftsfördelningen mellan de personer som ansvarar för förfarandet.

Detta beslut om införande publiceras på det sätt som förutsätts i 28 e § i informationshanteringslagen i det allmänna datanätet på Utbildningsstyrelsens webbplats.

Automatiserat beslutsfattande i ärenden som gäller fysiska personer ska uppfylla förutsättningarna enligt den allmänna dataskyddsförordningen (EU 2016/679). Dataskyddsförordningen förutsätter nationell lagstiftning om automatiserade individuella beslut. Detta krav uppfylls genom bestämmelserna i 8 b kap. i förvaltningslagen och 6 a kap. i informationshanteringslagen.

Tidpunkt för införande

Detta beslut träder i kraft när det har godkänts. Det automatiserade avgörandeförfarandet är planerat att tas i bruk den 1 april 2026.

Ändringssökande

Ändring i beslutet om införande får inte sökas

Tillämpade bestämmelser

Förvaltningslagen 53 e–53 g §
Lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen 28 a–28 g §
Lagen om rättegång i förvaltningsärenden 6 § 2 mom.

Kontaktuppgifter för ytterligare information

Utbildningsstyrelsens kontaktuppgift för ytterligare information om användningen av automatiserat avgörandeförfarande: 029 497 150

Förteckning över handlingar som ligger till grund för beslutet om införande

Beskrivning av behandlingsreglerna, ansvarsfördelningen och kvalitetssäkringen (OPH-2482-2026)